

Kadernota 2022-2025

“Met nieuwe energie en helder eigenaarschap”

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Actuele thema's - speerpunten.....	4
2.1 Algemeen - overkoepelend thema: de Corona-crisis	4
2.2 Onze manier van werken	6
2.2.1 Dienstverlening.....	6
2.2.2 Sociaal Domein	6
2.2.3 Omgevingswet.....	7
2.3 Majeure projecten	8
2.3.1 N266 / N275 Nederweert en Kanaalzone	8
2.3.2 Centrumplan.....	8
2.3.3 Pinnenhof	9
3. Financiële kaders	10
3.1 Strategisch financieel beleid	10
3.1.1 Strategisch meerjarig beleid.....	10
3.2 Financieel meerjaren perspectief 2022-2025	10
3.3 Uitgangspunten (meerjaren)begroting 2022-2025.....	11
3.4 Verwerking meicirculaire gemeentefonds 2021	12
3.5 Rechtmatigheidsverantwoording College B&W	13
4. Ontwikkelingen per taakveld.....	14
0. Bestuur, participatie en dienstverlening	14
1. Veiligheid en handhaving	14
2. Verkeer en vervoer	14
3. Economie.....	14
4. Onderwijs.....	15
5. Sport, cultuur en recreatie	15
6. Sociaal domein	16
7. Volksgezondheid en milieu.....	18
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV)	18
Bijlage 1: Financiële gevolgen in één oogopslag	0

1. Inleiding

“Met nieuwe energie en helder eigenaarschap”

Inleiding

In het laatste jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 presenteren we de kadernota 2022-2025. Dit in aanloop naar de laatste programmabegroting in deze raadsperiode.

Ook in deze kadernota besteden we een apart hoofdstuk aan de gevolgen van Corona voor de gemeenschap van Nederweert. In een aparte bijeenkomst op 26 juni 2021 bent u uitvoerig over de gevolgen en aanpak met betrekking tot Corona geïnformeerd. De impact van Corona op onze inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en ondernemers is groot. Samen zetten we de schouders eronder en komen we door deze moeilijke periode heen. Met nieuwe energie en helder eigenaarschap werken we samen aan een nieuwe toekomst.

Verantwoording met resultaten

In deze kadernota en straks bij de programmabegroting willen we ook terugkijken naar de afgelopen raadsperiode. We hebben de samenwerking met de gemeenteraad als constructief ervaren en hebben gezamenlijk veel belangrijke besluiten voor Nederweert genomen.

Daarbij verdienen enkele onderwerpen extra vermelding: Zo is de discussie rondom de mobiliiteitsopgave voor Nederweert en omgeving afgerond met een besluitvorming in onze raad en die van het Limburgs parlement. Komende jaren gaat de schop de grond in voor enkele belangrijke mobiliteitsprojecten.

Ook over het centrumplan is deze raadsperiode een definitief besluit genomen. Na het doorlopen van de bezwarenprocedure is het op dit moment zichtbaar dat we aan de vooravond staan van een forse versterking van ons centrumgebied.

Rondom het thema duurzaamheid hebben we laten zien als relatief kleine gemeente grote ambities waar te kunnen maken. Een groot windmolenpark, het actief verduurzamen van gemeentelijke energiezuinige gebouwen, het mogelijk maken van een zonnepark en het ondersteunen van allerlei duurzaamheidsinitiatieven zijn hier treffende voorbeelden van.

In het sociaal domein is afgelopen jaren stevig geïnvesteerd. Met een aanvalsplan hebben we de bestrijding van armoede structureel een impuls gegeven. We zijn aan de slag met de aanpak van laaggeletterdheid, besteden aandacht aan eenzaamheid en maken werk van positieve gezondheid. Extra budget was nodig voor de zorg voor onze jeugd. Aan de hand van een omvangrijke verwervingsstrategie werken we aan de transformatie van de jeugdzorg. En meest recent is de extra investering in de sociale werkvoorziening van de Risse Groep.

Helder eigenaarschap

Bovenstaande resultaten zijn behaald dankzij een krachtige samenwerking tussen inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties, ondernemers en gemeentebestuur. Vaak pakken onze Nederweertse inwoners zelf het initiatief en heeft het bestuur geen of een beperkt faciliterende rol. Afhankelijk van het algemeen belang is meer of minder betrokkenheid van het bestuur noodzakelijk. Belangrijk, zeker bij grote(re) projecten is om vanaf de start goede afspraken te maken over ieders rol. Vragen die we ons daarbij stellen zijn: wie voelt eigenaarschap voor het vraagstuk?

Heeft de gemeentelijke overheid de leiding of juist niet? Ligt de verantwoordelijkheid vooral bij een bepaalde kern of vereniging? En is de gemeente alleen partij op het gebied van bijvoorbeeld het planologisch mogelijk maken van een initiatief?

Heldere afspraken voorkomen dat achteraf onduidelijkheden ontstaan. Vandaar dat dit ook door uw raad tot één van de “meedenkthema’s” is voorgedragen.

Financieel blijvend gezond

In de begroting 2021 spraken we over het mogelijk negatieve effect van de herijkingsoperatie van het gemeentefonds. Op basis van de berichtgeving tot nu toe is de gemeente Nederweert geen zogenaamde nadeelgemeente. Bovendien heeft onze koepelorganisatie de VNG, arbitrage ingeroepen om te komen tot een structurele oplossing voor de financiële tekorten in de jeugdzorg. We verwachtten dat deze arbitrage tot een niet meer dan rechtvaardige betaling van de rijksoverheid richting gemeenten leidt.

In de fase van het schrijven van deze kadernota is een meerjarig sluitende begroting nog niet bereikt. Voor het opstellen van meerjarige sluitende begroting nemen de effecten van de meicirculaire, de landelijke herijkingsoperatie en de arbitrage mee.

Zodra de meircirculaire is doorgerekend sturen we de gemeenteraad een aanvullend bericht. Mochten alle bovengenoemde zaken onvoldoende financieel soelaas bieden, komen we richting begroting met aanvullende maatregelen. Daarbij willen we een belastingverhoging voor inwoners zoveel mogelijk voorkomen: dat zien we als een laatste optie.

Wij zien uit naar de behandeling van deze kadernota en wensen u een goede voorbereiding toe.

2. Actuele thema's - speerpunten

In dit hoofdstuk beschrijven we de actuele thema's/speerpunten. Deze vallen uiteen in een aantal hoofdonderdelen. Ook in deze kadernota is het overkoepelend thema "Corona", beschreven in deel 2.1.

Onze manier van werken is de laatste jaren sterk veranderd (van buiten naar binnen). Dit beschrijven we in deel 2.2. We gaan in op onze dienstverlening, het sociaal domein en de omgevingswet.

Tot slot zijn er nog de majeure projecten die een plaats hebben gekregen in deel 2.3. Natuurlijk zijn er nog veel andere onderwerpen waaraan we werken, die werken we uit in de programmabegroting 2022.

2.1 Algemeen - overkoepelend thema: de Corona-crisis

In opmaat naar de programmabegroting brengen we de gevolgen van de Corona-crisis voor onze inwoners, ondernemers, verenigingen en de organisatie, in beeld.

In deze paragraaf brengen we de effecten in beeld, waarbij we, waar relevant ook terugkijken. Gelukkig staan we aan de vooravond van een nieuwe toekomst. We mogen weer steeds meer maar blijven samen met onze inwoners alert en de noodzakelijke RIVM-maatregelen in acht nemen.

Inwoners en Corona

Voor onze inwoners heeft de afgelopen periode voor onzekerheden gezorgd. Natuurlijk op de eerste plaats de gezondheid. De bekende RIVM-maatregelen zijn bijna altijd goed nageleefd. De besmettingscijfers fluctueren voor onze gemeente, de regio en het land met grote regelmaat. Op sommige momenten stond Nederweert hoog in de lijst van het aantal besmettingen, op andere momenten gemiddeld en dan weer laag. Onderzoeken naar oorzaken vinden ook op landelijk niveau plaats

Naast de gezondheid is werkbehoud voor veel inwoners een belangrijk aspect. De gewachte forse economische teruggang heeft zich gelukkig niet voltrokken. Afgelopen maand bleek dat er zelf een afname van 50.000 werklozen in Nederland was.

We hebben wederom gemerkt dat onze samenleving een grote mate van verbondenheid heeft laten zien. Dat zat en zit in vaak kleine initiatieven. Vaak door inwoners zelf opgezet. Ook als gemeente hebben we initiatieven genomen om aanwezig te zijn. Belangrijk aspect was hierbij betrokkenheid tonen voor inwoners die geen grote vrienden- of familieschaar hebben.

Allerlei activiteiten van boodschappendienst tot vlaaitjesactie om de aandacht voor elkaar te versterken alsook het beschikbaar stellen van een ontmoetingsruimte voor ouderen zijn hier voorbeelden van.

Met de toename van de vaccinaties, met hopelijk in de zomer voor iedere Nederlander tenminste een eerste vaccinatie, neemt het vertrouwen toe. Zodat we weer zonder al te veel zware beperkingen samen kunnen leven, werken en recreëren.

Ondernemers en Corona

Onze gemeentelijke organisatie is direct na het bekend worden van de steunmaatregelen voor onze ondernemers beschikbaar geweest. Naast de waardering van de individuele ondernemers is deze inzet ook opgemerkt door het MKB Limburg. In woord en op papier werd de inzet gewaardeerd. Het aantal aanvragen voor ondersteuning was lager dan de vooraf gemaakte inschatting die de rijksoverheid maakte. Van het ontvangen voorschot gaat dus een substantieel deel weer terug.

We denken met ondernemers mee over kansen en ondersteunen waar mogelijk. De horecaondernemers krijgen bijvoorbeeld ruimte om de terrasfunctie uit te breiden.

Naar de toekomst toe vertrouwen we erop dat de ondernemers weer eenzelfde dynamiek laten zien als voor de Corona-crisis.

Verenigingen en Corona

De tweede en derde golf van besmettingen hebben zeker hun impact gehad op onze verenigingen. Ook nu hebben verenigingen te maken gehad met het niet doorgaan van competities, activiteiten of toernooien. Ook onze sporthal was een groot deel van het jaar gesloten. Maar ook op cultureel gebied zijn er de nodige activiteiten afgemeld en was de bibliotheek een groot deel gesloten. Gelukkig is er inmiddels een herstart van sportactiviteiten mogelijk.

Het lijkt er op dat er als gevolg van het afvlakken van de derde golf, binnenkort zowel indoor als

outdoor gelukkig weer méér mogelijk wordt. Daar waar mogelijk zijn de verenigingen zo veel mogelijk in contact gebleven met hun leden, al dan niet met ondersteuning van Combinatiefunctionarissen Sport en Cultuur Nederweert. Dat is en blijft belangrijk, omdat er zorg is bij de verenigingen over het behoud van leden. Dat geldt vooral voor die leden die puur recreatief sporten en bewegen, zoals bijvoorbeeld de leden van de lagere elftallen van de voetbalverenigingen. Sommige leden hebben een andere hobby gevonden. De tennisverenigingen hebben overduidelijk geprofiteerd van het feit dat er bij tennis méér mogelijk bleek dan bij vele andere sporten. De binnensportaccommodaties zijn bijvoorbeeld al bijna een half jaar volledig gesloten. De buitensportverenigingen hebben voor hun jeugdleden op hun velden en banen nog wel wat sportactiviteiten kunnen houden. Heel positief is dat vele buitensportverenigingen de helpende hand aan binnensportverenigingen hebben uitgestoken om gebruik te laten maken van hun accommodaties. Heel positief is ook dat de gezamenlijke tennisverenigingen de actie zomertennis hebben opgepakt.

Voor het 1^e kwartaal 2021 hebben we de huren voor de gemeentelijke sportaccommodaties weer (gedeeltelijk) kwijtgescholden binnen de mogelijkheden die de rijksregelingen daarvoor bieden. Bovendien proberen we steeds de verenigingen en groepen via het verstrekken informatie te blijven ondersteunen.

Voor de jeugd hebben we via de Kerngroep Jeugd getracht om binnen de regelgeving méér en nieuwe activiteiten te (laten) organiseren. Het digitale Fifa-voetbaltoernooi van Nederweert-24 maar ook “Blökske um” en de activiteiten van de gezamenlijke carnavalsverenigingen en de voetbalverenigingen RKSVO (samen met Jong Nederland Ospel) en Eindse Boys zijn daarvan goede voorbeelden die navolging verdienen.

Met de verdergaande versoepelingen in het achterhoofd gaan onze verenigingen zeker weer energiek aan de slag om de gemiste toernooien, wedstrijden en activiteiten met rasse schreden in te halen. Want wie verlangt er nu niet naar Moulin Blues, Raadpop, de kermissen en Americana Village.

De organisatie en Corona

We zijn blijven werken in de crisisstructuur via het vanaf de start opgerichte crisisteam Corona Nederweert. Een team bestaande uit bestuurders, management en uitvoerende medewerkers. Tot de dag van vandaag heeft dit prima gefunctioneerd. Alle strategische, tactische en uitvoerende zaken komen hierbij aan de orde. Daarbij houden we de rijksmaatregelen nauwlettend in de gaten. Ook is er afstemming met onze Veiligheidsregio. Het vorig jaar ingestelde noodfonds voldoet nog steeds.

Financiën en Corona

De rijksoverheid compenseert de gemeenten voor de te treffen maatregelen en het missen van inkomsten.

Op dit moment hebben we de volgende compensatiemaatregelen ontvangen.

Totaal bedragen	Totalen per jaar		
Corona-maatregelen Au	2020	2021	Eindtotaal
1e pakket	€ 264.317	€ 264.317	€ 264.317
2e pakket	€ 263.771	€ 131.842	€ 395.613
3e pakket	€ 39.854	€ 182.773	€ 222.627
4e pakket	€ 13.127	€ 185.417	€ 198.544
Eindtotaal	€ 581.069	€ 500.032	€ 1.081.101

2.2 Onze manier van werken

2.2.1 Dienstverlening

De gemeente Nederweert streeft naar een hoogwaardige dienstverlening voor haar inwoners, bedrijven, organisaties en instellingen. Hiervoor wordt ingezet op brede kanaalsturing, dus digitaal waar het kan, persoonlijk waar dat beter is. Monitoring van data, klantgericht werken en een positieve houding dragen bij aan de verbetering van de dienstverlening.

De coronapandemie vraagt om een andere manier van werken. De gezondheid van burgers en medewerkers staat centraal. Inmiddels wordt er meer dan een jaar gewerkt volgens de geldende coronarichtlijnen, waarbij er snel gereageerd wordt op eventuele aanpassingen vanuit de Rijksoverheid. Hierdoor kan de dienstverlening op een zorgvuldige manier blijven doorgaan.

Vanwege de coronapandemie zijn de medewerkers meer thuis gaan werken. Er wordt veelvuldig via video overlegd, waardoor er een bijdrage wordt geleverd aan het verminderen van reisbewegingen. Er wordt gekeken in hoeverre deze werkwijze in de toekomst kan worden voortgezet.

Daarnaast werken we bij de publieksbalies volledig op afspraak. De reden hiervoor is om het aantal mensen in de publiekshal beter te kunnen reguleren. Hiermee voorkomen we dat er grote groepen mensen staan te wachten. Burgers worden hierdoor sneller geholpen. Ook zijn medewerkers beter voorbereid op de klantvraag, doordat zij weten waarvoor iemand een afspraak heeft gemaakt. Deze werkwijze wordt de komende tijd doorgezet. Het aantal afspraken wordt gemonitord en als het nodig is kan een extra balie geopend worden om toch alle afspraken te kunnen inplannen.

Helaas is het door de coronacrisis niet mogelijk om met grote groepen samen te komen in een vergaderzaal. Dit vraagt om oplossingen voor een adequate burger- en overheidsparticipatie. De klantbeleving en klanttevredenheid wordt gemonitord door onder meer het Waar staat je Gemeente-onderzoek en het Mystery Guest-onderzoek. Deze onderzoeken staan op de planning voor de tweede helft van 2021. Daarnaast blijven we doorgaan met constant monitoren en analyseren van managementrapportages vanuit de Afsprakenkalender en het Klantcontactsysteem. Op basis van de resultaten van deze onderzoeken kunnen we gerichte verbeteringen aanbrengen om onze dienstverlening verder te optimaliseren.

2.2.2 Sociaal Domein

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor diverse beleidsterreinen in het sociaal domein. Gezondheid, welzijn, jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning en participatie.

Transformatie met nieuwe verwervingsstrategie

In de regio Midden Limburg West (met Weert en Leudal) is een transformatie op gang gebracht door de zogenoemde 'verwervingsstrategie'. Dit is een nieuwe strategie voor de inkoop en contractmanagement van jeugdhulp en Wmo ondersteuning. Hierin wordt toegewerkt naar het beter aansluiten bij de beleidsdoelstellingen van het Beleidsplan sociaal domein (Iedereen telt mee, doet mee en draagt bij naar eigen vermogen). De nieuwe verwerving draagt ook bij aan de transformatie in het sociaal domein; de cliënt centraal, zorg zo dichtbij mogelijk en zo licht mogelijk waardoor zwaardere zorg voorkomen wordt. Dit vraagt een andere rol van de professional en betere zorgcontinuïteit. Daarbij is de urgentie tot kostenbeheersing nadrukkelijk aanwezig; door betere afspraken met aanbieders, het beperken van het aantal aanbieders (passend bij de producten) zorgen we ervoor dat de zorg ook op langere termijn beschikbaar blijft.

Regionale samenwerking in het sociaal domein

De opgaven in het sociaal domein zijn groot en de impact eveneens. Samenwerking met andere gemeenten en regio's is noodzakelijk om het sociaal domein voor onze inwoners toegankelijk te houden op een kwalitatief goed niveau. Van oudsher is de samenwerking met de gemeenten Weert en Leudal het meest intensief. Op dit moment vindt een verkenning plaats naar een meer geformaliseerde samenwerkingsvorm onderling. Ook wordt gekeken naar welke schaal het meest passend is voor het uitvoeren van o.a. de verwerving (inkoop) van producten in het sociaal domein.

Veranderopgave inburgering

Op 1 januari 2022 treedt naar verwachting de nieuwe Wet inburgering in. De gemeenten krijgen de regie op de uitvoering van het inburgeringsproces van alle inburgeringsplichtigen. Het doel is dat inburgeraars zo snel mogelijk meetellen, meedoen en naar eigen kracht bijdragen aan de Nederlandse samenleving. De gemeente Nederweert bereidt zich hier samen met de Midden-Limburgse gemeenten op voor.

In de subregio, met de gemeenten Weert en Cranendonck, hebben we al grote stappen gezet. In de verdere voorbereiding geven we een plek aan de resultaten van de pilots duale trajecten en de pilot brede intake en PIP (Plan Inburgering en Participatie). Bovendien voeren we gezamenlijk de aanbesteding uit voor de leer- en onderwijsroutes.

Om de nieuwe regierol op inburgering uit te voeren ontvangen wij vanuit de algemene decentralisatie- en integratie-uitkeringen extra middelen voor de invoering en uitvoering van de Wet Inburgering.

De Risse Groep

Het lijkt erop dat de sociale werkvoorziening kan rekenen op een hernieuwde waardering vanuit politiek Den Haag. De effecten van de door diezelfde rijksoverheid ingevoerde beëindigen van de toegang tot de sociale werkvoorziening voor nieuwe medewerkers zijn fors. In de eerste plaats voor de mensen die de afgelopen jaren gewerkt hebben bij de Risse Groep, maar zeker ook voor de mensen die gezorgd hebben voor een zinvol en respectvol werk of dagbesteding.

Financieel hebben de sociale werkvoorzieningen te maken gehad met forse kortingen op de via de gemeenten ontvangen rijksbijdragen. Ook onze sociale werkvoorziening heeft haar opgebouwde reserve moeten inzetten om sluitende jaarcijfers te presenteren. Maar deze rek is er nu uit.

Voor het eerst ontkomen de deelnemende gemeenten Cranendonck, Weert en Nederweert er niet aan om financieel bij te springen. Op de eerste plaats via het aanvullen van voldoende weerstandsvermogen (voor Nederweert betekent dit een bijdrage van ongeveer € 250.000). Ten tweede is er bij de 1ste begrotingswijziging voor de begroting 2021 een structureel aanvullende bijdrage nodig. Tot slot leidt de meerjarenbegroting 2022 e.v. tot een extra financieel beroep op gemeenten.

Naast de verwachte nieuwe kijk op de sociale werkvoorziening, zijn we op dit moment bezig om een ambitieuze toekomstvisie te schrijven. In dit plan moet het ontwikkelbedrijf de Risse Groep wederom in staat zijn om extra omzet te genereren, haar positie in de (arbeids)regio te versterken en bovenal een fijne (werk)omgeving te bieden voor vele inwoners uit onze gemeenten.

Wij geloven in deze aanpak en nemen daarom voor 2022 een extra bijdrage op voor de Risse Groep. Voor de jaren daarna wachten we de resultaten af en nemen we een PM post op.

2.2.3 Omgevingswet

De inwerkingtreding van de omgevingswet is uitgesteld naar 1 juli 2022. Dit uitstel van de wet biedt alle betrokken bevoegde gezagen en partners in de keten meer tijd om te oefenen en ons goed voor te bereiden op de inwerkingtreding van de wet. Financieel heeft uitstel geen gevolgen.

Voor de implementatie van de omgevingswet is budget beschikbaar gesteld door de raad. Vooralnog wordt er vanuit gegaan dat het huidige budget voor de invoering van de omgevingswet en de structurele budgetten voor ruimtelijke plannen en digitale systemen voor in ieder geval 2022 toereikend zijn. Omdat een aantal effecten van de invoering van de omgevingswet pas duidelijk worden als we met de wet gaan werken, sluiten we niet uit dat in de begroting 2022 meer budget voor de periode na 2022 wordt gevraagd.

2.3 Majeure projecten

2.3.1 N266 / N275 Nederweert en Kanaalzone

Provinciale Staten (PS) hebben op 29 juni 2020 de projectscope en de financiële verdeling van het project 'N266-N275 Nederweert' (voorheen het Nieuwe Alternatief genoemd) vastgesteld. Dit besluit past binnen het op 9 juli 2019 vastgestelde besluit en financiële kaders van de Raad. Hiermee was de initiatieffase afgerond en is gestart met de haalbaarheidsfase. In deze fase onderzoeken we of de vastgestelde scope uit de initiatieffase haalbaar is. Dit doen we door samen met belangrijke stakeholders in het gebied (bewoners, bedrijven, belangengroeperingen, nutsbedrijven, openbaar vervoer, etc.) schetsontwerpen op te stellen. Op basis van deze schetsontwerpen voeren we diverse haalbaarheidsonderzoeken uit (bijv. t.a.v. archeologie, milieu, explosieven, veiligheid, verkeer, etc.). De uitkomsten van deze overleggen en onderzoeken verwerken we in een definitief schetsontwerp en we berekenen hiervan de kosten. Eind 2021 is bekend of de projectscope haalbaar is binnen de gestelde kaders. Dit wordt teruggekoppeld aan de raad. Vervolgens gaan we de planvormingsfase in, waarin we de schetsontwerpen verder uitwerken tot een uitvoeringsgereed ontwerp en het werk op basis van een op te stellen bestek/contract aanbesteden en tot uitvoering brengen. Uitvoering is nu voorzien in 2024. In de begroting is nog rekening gehouden met uitvoering in 2023. In de begroting 2022 wordt dit aangepast.

Nr. cf. kaart	Beschrijving	Scope	Uitgangspunten	Totale kosten € mln	Prov bijdrage € mln	N' weert bijdrage € mln	Goml bijdrage € mln
4	Fietsbrug kanaal tpv N266	x	- Nr. 4 100% rekening van Gemeente Nederweert	3,100	-	3,100	-
8	Aanlanding fietsbrug op N266	/	- Nr. 8 versoberen van rotonde naar VRI	0,480	-	0,240	0,240
10+11	Reconstructie N266		- Nrs. 10+11 schrappen	-	-	-	-
12 of 24	Fietstunnel N275 of fietsbrug langs N275	x	- Keuze tussen nrs. 12 of 24 na afronding fietsplan Noord en midden limburg per eind 2020.	3,437	-	1,718	1,718
14	Fietsbrug N275	x	- Bijdrage verdeling per scope onderdeel conform ieders belangen.	3,465	1,733	0,866	0,866
16	Toe- en afritten N275/A2	x	- Provincie neemt 575k extra gemeentelijke bijdrage voor haar rekening.	3,581	3,217	-	0,364
17	Rotonde De Bengele	x	- Restant Goml bijdrage volledig ingezet.	1,747	-	0,873	0,873
23	N275 Ronde Nederweert-Eind	x		1,753	0,877	0,426	0,450
			Subtotaal Project	17,564	5,827	7,225	4,513
			Reeds uitgegeven tot 20180418	0,312	0,021	0,046	0,245
			Reeds uitgegeven tussen 20180418 en 20200225	0,368	0,184	0,092	0,092
			Subtotaal Historische kosten	0,680	0,205	0,138	0,337
			Eindtotaal	18,244	6,032	7,362	4,850

2.3.2 Centrumplan

Lambertushof.

Een aantrekkelijk Lambertushof is gebaat bij goede verbindingen met de rest van het centrum. De resultaten van de werkgroep Lambertushof zijn verwerkt in een aanpak met afspraken voor de korte, de middellange en lange termijn.

De ontwikkeling van de locatie Wijen (nieuwe supermarkt en appartementen): blok A, B en C.

Met de ontwikkelcombinatie Rialto Vastgoedontwikkeling-Bouwbedrijven Jongen-is een realisatieovereenkomst gesloten. De gemeente koopt de voormalige sporthal, sloopt deze, verkoopt bouwrijpe grond aan de ontwikkelcombinatie en draagt zorg voor de aanleg van de openbare ruimte. De ontwikkelcombinatie draagt zorg voor de bouw van de nieuwe supermarkt/apotheek en 29 appartementen (Blok A). Daarnaast wordt het pand waarin Jan Linders nu zit (vml Emté) door de Aldi verbouwd tot nieuwe supermarkt (Blok B), en lopen de onderhandelingen over de bouw van een commerciële ruimte met daarboven appartementen langs blok B (Blok C). De benodigde grondtransacties voor blok A hebben plaatsgevonden en er is gestart met de bouw. Nadat het gebouw gereed is (begin 2022) start de gemeente met het woonrijpmaken van de openbare ruimte rondom blok A. Vervolgens wordt Blok B uitgevoerd en daarna (afhankelijk van de uitkomst van de onderhandelingen) Blok C.

Door ondertekening van een realisatie- en ontwikkelingsovereenkomst is de gemeente financiële verplichtingen aangegaan voor investeringen in de openbare ruimte. Voor de aanleg van de openbare ruimte is destijds een globale raming opgeteld. De definitieve kosten zijn pas helder na aanbesteding van het bestek. Gunning is gepland medio juli 2021. Daarnaast wordt momenteel nog onderhandeld met de OC/Aldi over de uitwerking van blok B+C. Financiële gevolgen zijn pas helder als er gedragen plannen zijn. De definitieve kosten voor de aanleg van de openbare ruimte en de eventuele financiële gevolgen van de ontwikkeling van blok B+C op de GREX, nemen we mee in Berap 2

2.3.3 Pinnenhof

In maart 2021 heeft het College besloten om een interventie te plegen bij gemeenschapshuis de Pinnenhof. In de Pinnenhof vinden zo'n 20 verenigingen en gebruikers met een sociaal maatschappelijk profiel, een thuis voor hun activiteiten. In 2021 zijn we aan de slag met de verenigingen, gebruikers en deskundigen om een aantal zaken op te leveren. De belangrijkste zaken die in 2021 worden opgeleverd zijn het Programma van Eisen (bouwkundig) en de Samenwerkingsvorm (organisatiemodel).

Er is een intentieovereenkomst 1 loket Wonen-Welzijn-Zorg ondertekend met 12 partners. De samenwerkende organisaties binnen de keten Wonen-Welzijn-Zorg zien de toegevoegde waarde voor inwoners om kennis, kunde, middelen te bundelen en voor elkaar open te stellen. Dit leidt ertoe dat burgers in Nederweert op laagdrempelige wijze goede en adequate zorg en ondersteuning ontvangen. Behalve een inhoudelijke samenwerking streeft het merendeel van de samenwerkende organisaties naar een fysiek ontmoetings- en ondersteuningspunt voor alle inwoners, te vestigen aan de Kapelaniestraat in Nederweert. Formele en informele zorg worden verbonden en de samenwerkende organisaties zetten expertise, kennis en netwerk in. De deelnemende organisaties hebben de intentie om samen te gaan werken middels een inhoudelijk concept en/of een huisvesting concept. De inhoudelijke samenwerking gaat al in 2021 van start.

Samen met de verenigingen, gebruikers, deskundigen en partners van het 1 loket WWZ zal er een doorontwikkeling naar MFA gerealiseerd worden op de huidige plek van de Pinnenhof. De realisatie zal uiterlijk in 2023 gereed zijn.

3. Financiële kaders

3.1 Strategisch financieel beleid

Bij het realiseren van de ambities van gemeente Nederweert baseren wij ons op een gezonde financiële positie, waarbij twee aspecten centraal staan:

- Robuuste financiële positie: Momenteel staan we er financieel gezien goed voor. We voeren een defensief financieel beleid uit. Hiermee wordt een gezonde financiële toekomst gewaarborgd.
- Weerstandsvermogen: De norm van het weerstandsvermogen bedraagt 1,0. Op basis van de cijfers in de rekening 2020 voldoet de gemeente Nederweert meerjarig aan deze norm.

3.1.1 Strategisch meerjarig beleid

Om het financiële meerjarige perspectief goed te houden, is het noodzakelijk aandacht te hebben voor toekomstige ontwikkelingen. Hieronder een potentieel risico.

Herijking gemeentefonds

In eerste instantie werden er voor onze gemeente fors negatieve meerjarige financiële effecten verwacht als gevolg van de herijking. Dit bleek bij de 1e adviesaanvraag bij de Raad voor het Openbaarbestuur (ROB) niet het geval te zijn.

De ROB heeft op 26 maart 2021 in een tussenbericht aan de fondsbeheerders om meer toelichting op de keuzes en effecten gevraagd en enkele kritische kanttekeningen geplaatst bij de uitlegbaarheid van de uitkomsten, met name in het sociaal domein. Tevens hebben de fondsbeheerders veel reacties en vragen gekregen van gemeenten. De reacties gaven de fondsbeheerders voldoende aanleiding om het verdelvoorstel nog een keer kritisch tegen het licht te houden.

Het aangepaste verdelvoorstel zal naar verwachting begin juni 2021 gereed zijn, samen met de geactualiseerde voorlopige uitkomsten per gemeente. Na ontvangst en weging van het definitieve advies van de ROB zal ook de VNG om advies worden gevraagd. Besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling – voorzien per 1 januari 2023 - is aan het nieuwe kabinet. Na definitieve besluitvorming vindt zo spoedig mogelijk de verwerking in de circulaire van het gemeentefonds plaats. De herverdelvoorstel zullen op dat moment definitief worden bepaald.

3.2 Financieel meerjaren perspectief 2022-2025

Rekening houdend met de besluitvorming t/m de raadvergadering van 8 juni jl. ziet het meerjarenperspectief er nu als volgt uit:

Programma	Structurele begrotingsruimte 2022	Structurele begrotingsruimte 2023	Structurele begrotingsruimte 2024	Structurele begrotingsruimte 2025
01) Primaire begroting 2021	628.120	416.697	503.658	344.494
04) Raad 09-02-2021	-30.419	-30.935	-31.459	-31.459
06) Raad 20-04-2021	16.042	16.042	16.042	16.042
07) Raad 08-06-2021	2.751	-3.383	-13.420	-16.054
09) Berap 1-2021	-146.636	-147.987	-148.902	-149.833
11) Kadernota 2022-2025	-612.213	-524.839	-482.744	-485.614
22) Berap 2-2020	-3.833	-3.833	-3.833	-3.833
Eindtotaal	-146.188	-278.238	-160.658	-326.257

In deze kadernota worden voorstellen gedaan op basis van drie soorten mutaties.

- **Wettelijk verplicht:** De gemeente is verplicht om een bepaalde taak uitvoeren.
- **Going concern:** Verwijzing naar taken die al worden uitgevoerd en een vervolg krijgen.
- **Nieuwe ontwikkeling:** Verwijzing naar maatregelen die we nemen om adequaat te reageren en anticiperen op nieuwe ontwikkelingen.

Samengevat geven deze het volgende beeld ten aanzien van de exploitatie, reserves en investeringen:

Exploitatie

Programma		Structurele begrotings ruimte 2022	Structurele begrotings ruimte 2023	Structurele begrotings ruimte 2024	Structurele begrotings ruimte 2025
0: Bestuur, participatie en dienstverlening	€	-5.206	-5.206	-5.206	
Nieuwe ontwikkeling	€	-5.206	-5.206	-5.206	
1: Veiligheid en handhaving	€	-25.450	-25.450	-25.450	-25.450
Going concern	€	-25.450	-25.450	-25.450	-25.450
5: Sport, cultuur en recreatie	€	-19.315	-23.461	-27.655	-31.960
Going concern	€	-19.315	-23.461	-27.655	-31.960
6: Sociaal domein	€	-533.692	-442.172	-395.883	-399.654
Going concern	€	-438.692	-347.172	-300.883	-304.654
Nieuwe ontwikkeling	€	-95.000	-95.000	-95.000	-95.000
7: Volksgezondheid en milieu	€	-28.550	-28.550	-28.550	-28.550
Going concern	€	-28.550	-28.550	-28.550	-28.550
Eindtotaal	€	-612.213	-524.839	-482.744	-485.614

Reserves

In deze kadernota zijn geen voorstellen om incidentele lasten te dekken uit onttrekkingen uit de reserves.

Voorzieningen

In deze kadernota zijn geen investeringen opgenomen welke gedekt worden uit voorzieningen

Investeringen

In deze kadernota zijn geen investeringen opgenomen.

Budgetneutraal

In deze kadernota zijn geen budget neutrale mutaties verwerkt.

Tekstuele onderbouwing mutaties

In hoofdstuk 4 worden de ontwikkelingen vanaf € 5.000,- per taakveld nader toegelicht en gerubriceerd naar de hierboven vermelden soorten mutaties. Daarin komen ook de gedetailleerde financiële effecten aan de orde. De mutaties onder de € 5.000,- worden niet tekstueel toegelicht maar zijn wel financieel doorvertaald in bijlage 1. Voor het totaalbeeld is in bijlage 1 een tabel toegevoegd waarmee u de financiële gevolgen in één oogopslag kunt raadplegen.

3.3 Uitgangspunten (meerjaren)begroting 2022-2025

Bij de samenstelling van de begroting wordt een aantal uitgangspunten gehanteerd. De uitgangspunten komen o.a. voort uit de Gemeentewet, het Gemeenschappelijk financieel toezichtskader 2020 en de begrotingsbrief 2022 van de Provincie. Onderstaand zijn de belangrijkste uitgangspunten nader toegelicht:

1. Structureel en reëel evenwicht

Er is sprake van structureel evenwicht als per jaarschijf de structurele lasten zijn gedekt door structurele baten. Dit houdt in dat het begrotingssaldo gezuiverd moet worden van incidentele lasten en baten. Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn. De Provincie toetst de begroting vanuit haar functie als toezichthouder op deze punten.

2. Aantallen woonruimtes en inwoners

Als uitgangspunt passen wij de aantallen toe zoals die voor de berekening van de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds worden gebruikt.

3. Personeelsformatie

In deze kadernota zijn een aantal ontwikkelingen opgenomen. Voor zover noodzakelijk worden ook vertaald naar incidentele c.q. structurele formatiebehoefte.

4. Begrotingsbrief provincie – aandachtspunten begroting 2022

De provincie brengt jaarlijks een aantal aandachtspunten in kaart waarmee de gemeente rekening dient te houden in haar begroting.

5. Post onvoorzien

Per inwoner wordt één euro aangehouden als onvoorzienne kosten. Het inwoneraantal wordt afgerond op 17.000. Structureel bedraagt de post onvoorzien € 17.000 per jaarschijf.

6. Ontwikkeling lonen en prijzen

Voor de prijsstijgingen wordt uitgegaan van 1,5%. Dit is gebaseerd op historische cijfers en de meerjarenverwachting. Indien de prijsstijging 0,5 procentpunt afwijkt van 1,5%, wordt het percentage aangepast naar aanleiding van de meicirculaire.

Voor de loonstijging wordt uitgegaan van de door het Rijk gehanteerde percentages, die verwerkt zijn in de accessen van de algemene uitkering. Deze worden bekend gemaakt in de meicirculaire. Voor de dekking van de financiële gevolgen van de cao- ontwikkelingen wordt in de begroting een stelpost opgenomen.

7. OZB-verhoging

In de primaire begroting wordt het volledige jaar van T-2 als basis gehanteerd. De realisatiecijfers T-2 worden vermeerderd met zowel de indexering als de areaaluitbreiding. De indexering en areaaluitbreiding wordt ontleend aan de meicirculaire.

8. Overige belastingen en heffingen

Bij de overige heffingen wordt het profijtbeginsel als uitgangspunt gehanteerd, waarbij kostendekkendheid van tarieven geldt.

9. Begrotingssaldo

Op basis van de nota Reserves & Voorzieningen 2022-2025 wordt het begrotingsoverschot bij de jaarrekening toegevoegd aan de Algemene reserve en het begrotingstekort wordt gedekt door een onttrekking uit de Algemene reserve.

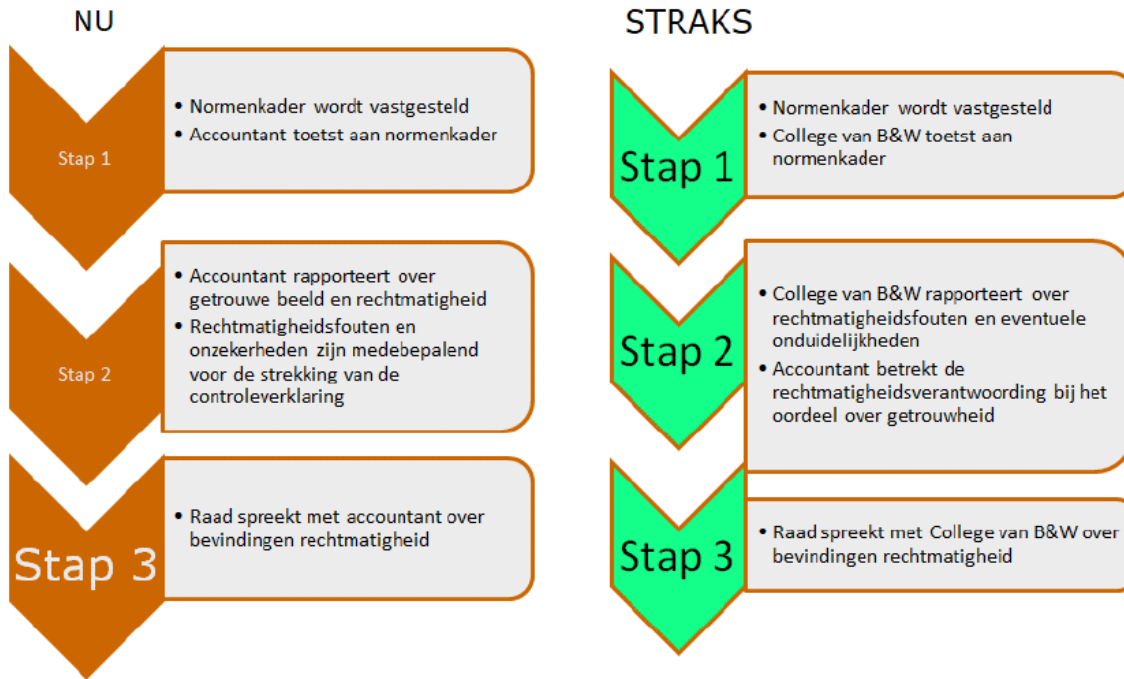
3.4 Verwerking meicirculaire gemeentefonds 2021

Bij het opstellen van deze Kadernota zijn de effecten van de Meicirculaire gemeentefonds 2021 nog niet meegenomen.

Wij zullen u met een separate raadsinformatiebrief informeren over de effecten van deze circulaire.

3.5 Rechtmatigheidsverantwoording College B&W

Er komt een wetwijziging aan over rechtmatigheid in jaarrekeningen van gemeenten. Door deze wijziging zal het college van B&W vanaf het boekjaar 2022 zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeven in de jaarstukken. De wetwijziging is niet alleen een technische verandering, maar ook een cultuurverandering die effect heeft op de gemeentelijke bedrijfsvoering.

In de huidige situatie verstrekken externe accountants een controleverklaring, met een oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekeningen van gemeenten. Vanaf boekjaar 2022 geven accountants een controleverklaring af met alleen een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording wordt dan door het college van B&W afgegeven en toegevoegd in jaarrekening. Landelijk zijn verschillende gremia bezig met de voorbereidingen. De VNG, commissie Bedrijfsvoering, Auditing Decentrale Overheden (BADO) en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

Wat dit concreet gaat betekenen voor de gemeenten is nog niet geheel bekend. Door de VNG wordt geadviseerd om eerder te starten met de voorbereiding. Wij gaan onderzoeken wat de ambities zijn van de gemeente Nederweert inzake de rechtmatigheidsverantwoording. En wat er voor nodig is om de rechtmatigheidsverantwoording af te kunnen geven. Denk hierbij aan expertise, capaciteit en eventueel een regionale samenwerking.

4. Ontwikkelingen per taakveld

0. Bestuur, participatie en dienstverlening

Going concern

Regieportaal - BsGW

De BsGW heft en int de gemeentelijke- en waterschapsbelastingen voor 28 Limburgse gemeenten en het Waterschap Limburg en draagt zorg voor de uitvoering van de wet WOZ. Om hier goed invulling aan te kunnen geven ontvangt de BsGW van al deze gemeenten, het waterschap, Het Gegevenshuis en diverse andere partijen periodiek vele mutaties uit diverse registraties welke zij in samenhang moet verwerken. Deze data komen echter, met wisselende kwaliteit en in diverse formaten (al dan niet op papier) binnen. Gebrek aan standaardisatie, handmatige verwerking van mutaties en een complex landschap van applicaties en koppelingen vergt veel capaciteit en het risico op fouten neemt toe. Hiervoor is nu een oplossing. Een regieportaal.

De regie voor de beheerfase van waarderen op gebruiksoppervlakte wordt (voorlopig) bij BsGW belegd. Om de kwaliteit van de gegevens op orde te houden, wordt door BsGW een regieportaal aangeschaft via een (Europees) aanbestedingstraject.

Incidentele lasten 2022-2024	€ 5.206
------------------------------	---------

Nieuwe ontwikkeling

-

Wettelijk verplicht

-

1. Veiligheid en handhaving

Veiligheidsregio

De kostenstijgingen hebben te maken met autonome ontwikkelingen buiten de beïnvloedingssfeer van de Veiligheidsregio en eerder besloten voorstellen (gefaseerde invoering van de paraatheid brandweer, rijksvaccinatieprogramma). Dit betekent voor Nederweert een structurele stijging van € 54.000. Eventuele correctie (loonstijging op werkelijke cao) vindt achteraf plaats op basis van de werkelijke gemaakte kosten. De bijdrage wordt verdeeld over 2 programma's namelijk, programma 1 'veiligheid en handhaving' en programma 7 'Volksgezondheid en milieu'.

Structurele lasten 2022-2025	€ 25.450
------------------------------	----------

2. Verkeer en vervoer

De going concern aspecten op dit taakveld zijn adequaat, er zijn nu geen nieuwe ontwikkelingen of wettelijke taken welke om nieuwe middelen vragen

3. Economie

Going concern

Toekomstvisie OVN

De Ondernemersvereniging Nederweert (OVN) heeft begin 2021 een toekomstvisie opgesteld voor de periode 2021-2026 en heeft deze gepresenteerd aan het College van B&W. De OVN wil op termijn komen tot een breed gedragen ondernemersfonds en heeft in haar visie tevens plannen en wensen voor de korte en middellange termijn verwoord.

De gemeente onderschrijft deze visie dan ook op hoofdlijnen en wil samen met de OVN nadere afspraken maken over hoe de OVN haar visie kan invullen, welke rol de gemeente daarin kan hebben en hoe dit ook bijdraagt aan de gezamenlijke ambitie. Voor het faciliteren van het voornoemde proces maken we in de loop van dit jaar nadere afspraken, die worden verwerkt (inhoudelijk en financieel) in de begroting voor 2022.

Structurele lasten 2022-2025	P.M.
------------------------------	------

Nieuwe ontwikkeling

-

Wettelijk verplicht

-

4. Onderwijs

De going concern aspecten op dit taakveld zijn adequaat, er zijn nu geen nieuwe ontwikkelingen of wettelijke taken welke om nieuwe middelen vragen.

5. Sport, cultuur en recreatie

Going concern

Bibliocenter

De reguliere subsidie aan Bibliocenter wordt vanaf 2022 geïndexeerd met 1,6 %. Dat is het indexpercentage waar de gemeentelijke begroting jaarlijks ook op wordt geïndexeerd

Structurele lasten 2022-2025	€ 5.162 oplopend naar € 17.117
------------------------------	--------------------------------

Areaal uitbreiding openbaar groen

Het areaal dat we moeten onderhouden is uitgebreid (Scheper, Mandenmaker, juf. Joostenhof). Voor het onderhouden het openbaar groen zijn extra kosten geraamd.

Structurele lasten 2022-2025	€ 14.153 oplopend naar € 14.843
------------------------------	---------------------------------

Nieuwe ontwikkeling

Gymzaal Ospel

De gymzaal in Ospel is aan het einde van zijn levensduur. We moeten en willen een besluit nemen, hoe wij de toekomst zien van de activiteiten die in dit pand plaatsvinden. Hierbij kijken we ook naar de huidige en toekomstige bezetting in relatie tot de kosten voor het in stand houden van een dergelijke voorziening in Ospel. De huidige bezetting bestaat uit de gymnastiekuren voor het basisonderwijs en enkele uren gebruik door een aantal recreatieve sportgroepen. Wij zijn met Dorpsraad Ospel in overleg om deze zoektocht samen vorm te geven. De uitkomst hiervan wordt in 2022 verwacht.

Structurele lasten 2022-2025	P.M.
------------------------------	------

Scouting

Omdat zowel scoutcentrum de Boelenbeemd (na 2020 niet meer opgenomen in het MJOP) en de Thuishaven tbv waterscouting niet meer voldoen, is Scouting Nederweert op zoek naar nieuwe huisvesting, van waaruit zowel de land- als waterscouting de activiteiten kan uitvoeren. Inmiddels zijn er vergevorderde gesprekken voor een locatie, die goed aansluit bij de wensen.

Deze locatie biedt buiten de huisvesting van de scoutingtakken zeer brede mogelijkheden. Zo zijn er koppelkansen om de locatie breder in te zetten voor meerdere sociaal maatschappelijke opgaven en enkele projecten van het Uitvoeringsprogramma Gastvrijheid en Beleving. De financiële haalbaarheid van die mogelijkheden word nu concreet onderzocht.

Structurele lasten 2022-2025	P.M.
------------------------------	------

Wettelijk verplicht

-

6. Sociaal domein

Going concern

Bijzondere bijstand om niet

De afgelopen twee jaar zijn er meer aanvragen voor bijzonder bijstand om niet geweest. Dit zijn aanvragen voor de bekostiging van bijv. bewindvoering, tandarts, bril, overige medische kosten.

Structurele lasten 2022-2025	€ 20.000
------------------------------	----------

Bijzondere bijstand leningen

De taakstelling voor huisvesting statushouders is omhoog gegaan en de verwachting is dat deze hoger blijft dan in onze reguliere begroting is voorzien. Er worden daarmee leningen verstrekt voor inrichtingskosten.

Structurele lasten 2022-2025	€ 7.000
------------------------------	---------

Samenwerking sociaal domein Midden Limburg West

De gemeenten Weert, Leudal en Nederweert werken intensief samen in het sociaal domein. De prioriteit ligt bij de nieuwe verwervingsstrategie en de uitvoering daarvan. Door de nieuwe contracten wordt meer transformatie, efficiency en wellicht kostenbesparingen verwacht. De inkoop in het sociaal domein vraagt specifieke expertise, die alleen via inhuur mogelijk is gebleken. De mogelijkheden van samenwerking met andere regio's wordt verkend door een externe projectleider. Verder zijn diverse werkzaamheden noodzakelijk om uitvoering te geven aan de inkoop en de activiteiten die voortvloeien uit het regionale beleidsplan sociaal domein.

Structurele lasten 2022-2023	€ 50.000
------------------------------	----------

Algemeen Maatschappelijk werk

Het begrote budget voor AMW-ML is al enkele jaren hetzelfde. Dat terwijl de kosten al jaren toenemen doordat er steeds vaker vanuit de gemeente een beroep op medewerking van het AMW wordt gedaan.

Sinds enige tijd heeft AMW-ML de opdracht rondom sociale raadslieden. Deze is eind 2020 positief beoordeeld en wordt gedurende 2021 structureel ingebed. Dekking vond in 2018 t/m 2020 plaats uit het eenmalig budget Aanvalsplan Armoede.

Het AMW-ML heeft door CAO-ontwikkelingen stijgende loonkosten gehad in de afgelopen jaren. AMW-ML voorziet door CAO-loonstijgingen komende jaren stijgende kosten. Vandaar dat in de meerjarencalculatie een indexatie van 1,6% is opgenomen.

Structurele lasten 2022-2025	€ 75.518 olopend naar € 86.654
------------------------------	--------------------------------

De Risse

Het rijksbudget bedoeld voor de uitvoering van de Wsw stellen we ter beschikking aan de Risse Groep. Door de afsluiting van de Wsw met de komst van de Participatiewet en de subsidiekorting op het rijksbudget sinds 2015, is het exploitatieresultaat van de Risse negatief geworden. Vanaf 2021 kan dit niet meer gecompenseerd worden vanuit de reserves en is een aanvullende gemeentelijke bijdrage nodig. We stellen het begrootte bedrag bestemd voor de Risse bij om twee redenen:

1. De noodzakelijke vervanging van SW-ers door BV-ers. De afgelopen jaren is de Risse uiterst terughoudend geweest met het invullen van vacatures en nieuwe posities, wat een positief effect heeft op de exploitatiekosten van de Risse. Als gevolg hiervan is echter de kwetsbaarheid op diverse plekken in de organisatie verhoogd. In tegenstelling tot de meeste overige SW-bedrijven wordt de aansturing van de bedrijfsvoering van Risse Industrie en de stafafdelingen nog in belangrijke mate door gesubsidieerde SW-medewerkers verricht. Met het toenemen van de leeftijd van deze SW-ers wordt de kwetsbaarheid groter. Er is sinds enige jaren al sprake van verhoogd ziekteverzuim. Tevens stromen de komende jaren meerdere werkleiders uit als gevolg van (vervroegd) pensioen. Uitgestroomde SW-medewerkers zijn de afgelopen jaren veelal niet vervangen. Om de continuïteit van bedrijfsprocessen te waarborgen, is vervanging van 4fte de komende jaren noodzakelijk. Dit resulteert in een verhoogde aanvullende gemeentelijke bijdrage.
2. Bijstelling van beschut werk. De afgelopen jaren hebben we een lager bedrag opgenomen voor beschut werk in de gemeentelijke begroting, omdat de invulling van beschut werk achterbleef. De Risse houdt in haar begroting rekening met een hogere invulling van het aantal nieuw beschut werkers. Het aantal inwoners met een positief advies beschut werk neemt langzaam toe. Bovendien willen we één lijn trekken met hoe we daarmee omgaan in de regio. Daarom stellen we het bedrag dat we hiervoor in de begroting opnemen bij aan het bedrag dat de Risse in haar begroting heeft opgenomen.

Incidentele lasten 2022	€ 286.174
Structurele lasten 2023 - 2025	€ 191.000

Nieuwe ontwikkeling

Armoedebeleid

Vorig jaar is het aanvalsplan Armoede beëindigd. Er zijn vele initiatieven ontplooid die structureel bijdragen aan armoedebestrijding. Zoals de inzet van Leergeld en de jeugdsport- en cultuurfondsen, de kledingdagen en het jeugdonthijt. Momenteel wordt gewerkt aan het armoedebeleid, waarin de ontwikkelde initiatieven een structurele plek vinden. Om deze uitgaven ook elk jaar te kunnen bekostigen, is het nodig de kosten structureel in de begroting op te nemen.

Structurele lasten 2022-2025	€ 50.000
------------------------------	----------

Hulpmiddelen rolstoelen WMO

De uitgaven van Wmo-hulpmiddelen zijn al enkele jaren op rij meer dan begroot. Er is structureel in de BERAP bijgeraamd. Nu in 2020 een aanbesteding heeft plaatsgevonden voor de Wmo-hulpmiddelen is duidelijk dat de kosten de komende jaren op dat hogere niveau zullen blijven.

Structurele lasten 2022-2025	€ 20.000
------------------------------	----------

Hulpmiddelen vervoersvoorziening individueel Wmo

De uitgaven van individuele Wmo-vervoersvoorzieningen zijn al enkele jaren op rij fors meer dan begroot. Er is structureel in de BERAP bijgeraamd. Nu in 2020 een aanbesteding heeft plaatsgevonden voor de Wmo-hulpmiddelen is duidelijk dat de kosten de komende jaren op dat hogere niveau zullen blijven.

Structurele lasten 2022-2025	€ 25.000
------------------------------	----------

Wettelijk verplicht

-

7. Volksgezondheid en milieu

Veiligheidsregio

De kostenstijgingen hebben te maken met autonome ontwikkelingen buiten de beïnvloedings sfeer van de Veiligheidsregio en eerder besloten voorstellen (gefaseerde invoering van de paraatheid brandweer, rijksvaccinatieprogramma). Dit betekent voor Nederweert een structurele stijging van € 54.000. Eventuele correctie (loonstijging op werkelijke cao) vindt achteraf plaats op basis van de werkelijke gemaakte kosten. De bijdrage wordt verdeeld over 2 programma's namelijk, programma 1 'veiligheid en handhaving' en programma 7 'Volksgezondheid en milieu'.

Structurele lasten 2022-2025	€ 28.550
------------------------------	----------

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV)

De going concern aspecten op dit taakveld zijn adequaat, er zijn nu geen nieuwe ontwikkelingen of wettelijke taken welke om nieuwe middelen vragen

Bijlage 1: Financiële gevolgen in één oogopslag

Mutaties exploitatie

Programma		Structurele begrotings ruimte 2022	Structurele begrotings ruimte 2023	Structurele begrotings ruimte 2024	Structurele begrotings ruimte 2025
0: Bestuur, participatie en dienstverlening	€	-5.206	-5.206	-5.206	
Nieuwe ontwikkeling					
BsGW - regieportaal	€	-5.206	-5.206	-5.206	
1: Veiligheid en handhaving	€	-25.450	-25.450	-25.450	-25.450
Going concern					
Veiligheidsregio	€	-25.450	-25.450	-25.450	-25.450
5: Sport, cultuur en recreatie	€	-19.315	-23.461	-27.655	-31.960
Going concern					
Bibliocenter (S)	€	-5.162	-9.082	-13.045	-17.117
Openbaar groen areaaluitbreiding (S)	€	-14.153	-14.379	-14.610	-14.843
6: Sociaal domein	€	-533.692	-442.172	-395.883	-399.654
Going concern					
Aanvullende gemeentelijke bijdrage GR De Risse (S)	€	-286.174	-191.000	-191.000	-191.000
AMW (S)	€	-75.518	-79.172	-82.883	-86.654
Bijzondere bijstand leningen (S)	€	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Bijzondere bijstand om niet-belast (S)	€	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Uitvoeringskosten SD regio MLW (S)	€	-50.000	-50.000	-	-
Nieuwe ontwikkeling					
Armoedebeleid 2022 en verder (S)	€	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Hulpmiddelen rolstoelen Wmo (S)	€	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Hulpmiddelen vervoersvoorziening individueel Wmo (S)	€	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
7: Volksgezondheid en milieu	€	-28.550	-28.550	-28.550	-28.550
Going concern					
Veiligheidsregio	€	-28.550	-28.550	-28.550	-28.550
Eindtotaal	€	-612.213	-524.839	-482.744	-485.614